

2021-01-11
U2021/00138

Utbildningsdepartementet

Uppdragsbeskrivning om genomförande av principöverenskommelsen om ett nytt och parallellt offentligt studiestöd

Bakgrund

Förhandlings- och samverkansrådet PTK (PTK), IF Metall Kommunalarbetareförbundet, och Svenskt Näringsliv har förhandlat om anställningsskydd och omställning. Parternas förhandlingar har spänt över frågor som rör anställningsskyddsregler, omställningssystem samt arbetslöshetsförsäkringen. Avsikten har från parternas sida varit att ta ett helhetsgrepp om faktorer som i kombination kan skapa flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet.

Parternas förhandlingar har resulterat i en principöverenskommelse om trygghet, omställning och anställningsskydd. Den 4 december 2020 har parterna gemensamt hemställt om att regeringen ska modernisera arbetsrätten i enlighet med principöverenskommelsen (A2020/02524). En del av parternas principöverenskommelse är att det ska införas ett nytt och parallellt offentligt studiestöd.

Uppdraget

Uppdraget innebär att biträda Utbildningsdepartementet med att lämna förslag till hur principöverenskommelsen ska genomföras i linje med parternas förslag i de delar som rör ett nytt och parallellt offentligt studiestöd. I uppdraget ingår att lämna ändamålsenliga förslag till författningsändringar samt nödvändiga följdändringar.

En utgångspunkt för uppdraget är att det nya stödet ska utformas utifrån samhällsekonomiskt hållbara principer och att stödet i möjligaste mån bör införas utifrån redan befintliga strukturer. Det innebär att stödet ska vara utformat på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt och möjliggöra förutsättningar för att säkerställa en övergripande kostnadskontroll. Förslagen ska kunna beslutas och träda i kraft före halvårsskiftet 2022.

I uppdraget ingår att

- föreslå hur ett nytt offentligt studiestöd ska utformas och regleras ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt och kostnadseffektivt
- beakta förslagets konsekvenser, bl.a. avseende tillträdesreglerna för högskolan och genomföra en analys av förslagets fördelningseffekter. Tillträdesreglerna ska möjliggöra tillträde för den nya målgruppen utan att de generella tillträdeskraven för andra målgrupper sänks
- i de förslag som lämnas beakta hur det nya stödet förhåller sig till det reguljära studiestödssystemet, samt utreda hur oönskade effekter på det senare kan undvikas
- föreslå kriterier för vem som omfattas av ett nytt och parallellt offentligt studiestöd och vilka utbildningar som kan omfattas
- föreslå kriterier för bedömning av huruvida en utbildningsinsats stärker individens framtida ställning på arbetsmarknaden med beaktan tagen till arbetsmarknadens behov, hur bedömningen kan genomföras rättssäkert och likvärdigt samt föreslå hur ett utlåtande ska utformas och på vilket sätt andra instanser ska involveras
- föreslå hur stödet kan administreras på ett ändamålsenligt, rättssäkert och effektivt sätt, föreslå lämpliga kontroller och regler inom det nya stödet i syfte att stimulera genomströmningen samt motverka fusk och felaktiga utbetalningar
- bedöma hur efterfrågan på utbildning och validering påverkas inom olika utbildningsformer till följd av införandet av det nya studiestödet

- analysera om dataskyddsregleringen behöver kompletteras för att nödvändig personuppgiftsbehandling ska kunna ske på ett ändamålsenligt sätt vid hantering enligt det föreslagna regelverket
- i de förslag som lämnas särskilt beakta hur det nya stödet förhåller sig till regeringsformens bestämmelser om bl.a. krav på saklighet och opartiskhet
- analysera om förslagen kan införas på ett stegvis sätt samt föreslå hur reformen kan utvärderas
- löpande redovisa förslagens offentligfinansiella och samhällsekonomiska konsekvenser i enlighet med 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De parter som gemensamt hemställt om att regeringen ska modernisera arbetsrätten i enlighet med principöverenskommelsen ska bidra med företrädare med expertkunskap till en särskild arbetsgrupp som nära knyts till utredningen. Arbetsgruppen ska delta aktivt i utredningens arbete och inte endast vara en samrådsgrupp.

Utredningen ska föra dialog med arbetsmarknadens parter och företrädare för små och medelstora företag samt andra relevanta aktörer på arbetsmarknaden. Vid behov ska synpunkter inhämtas från relevanta myndigheter. I uppdraget ingår även att beakta och följa relevant arbete inom Regeringskansliet och pågående utredningar. Av särskild vikt är att nära följa och samverka med utredningarna A2021/00044 och A2021/00045 som har uppdrag gällande övriga delar av parternas principöverenskommelse.

Uppdraget ska redovisas genom att publiceras i Departementsserien (Ds) senast den 15 maj 2021. Därefter fortgår ett arbete för att förslagen ska kunna beslutas och träda i kraft före halvårsskiftet 2022.